

Blog

Zelf beleggen tot betere beleggingsresultaten, toch?

Door Eric Veldpaus, directeur IBI Benchmarking

De laatste tijd zijn er steeds meer mensen om mij heen die zeggen dat je beter zelf kan beleggen dan deelnemen aan een collectieve pensioenregeling. En dus moet ik op verjaardagen steeds vaker uitleggen dat dit een gewaagde uitspraak is! Het betekent namelijk dat je op langere termijn betere rendementen weet te behalen dan beleggingsexperts en dat je dit ook tegen lagere vermogensbeheerkosten kunt. Zou dat kunnen? Laten we eens naar wat feiten kijken.

De eerste vraag is dan: Hoe goed presteren pensioenfondsen in Nederland eigenlijk? Als graadmeter hiervoor neem ik de voor iedereen raadpleegbare informatie van het grootste pensioenfonds van Nederland, het ABP. Volgens hun website bedraagt het gemiddelde rendement op de beleggingen over de afgelopen 20 jaar 7%¹. Dit resultaat is behaald door in meerdere beleggingscategorieën over de hele wereld te beleggen. Vorig jaar waren dat 13 beleggingscategorieën. Volgens mij is het voor een individu bijna geen haalbare kaart deze lange termijnrendementen te verbeteren.

Vervolgens is de vraag: Wat zijn de kosten van pensioenfondsen? Gelukkig weten we dat ook, want die gegevens zijn eveneens openbaar. Sinds 2011 rapporteren pensioenfondsen de integrale beleggingskosten, allemaal keurig volgens de 'Aanbevelingen uitvoeringskosten' die de Pensioenfederatie opgesteld heeft. Over 2015 bedroegen de uitvoeringskosten van het ABP 61 basispunten, dat wil zeggen dat de kosten ruim 0,6% van het gemiddeld beheerd vermogen waren. Hiervan is ruim een derde prestatie gerelateerde vergoedingen.

Wat zijn de kosten als je individueel gaat beleggen? Onderzoek bij enkele Nederlandse leveranciers van particuliere beleggingsfondsen wijst al snel uit dat het beleggen in een wereldwijd aandelenfonds ruim 0,6% kost. En dan heb ik het over één van de goedkopere beleggingscategorieën. Indien je in de hierboven genoemde 13 beleggingscategorieën belegt zijn de kosten aanzienlijk hoger.

Internationaal zijn er al mogelijkheden om als individu zelfstandig te bepalen in welke beleggingscategorieën je wilt beleggen. Uit een studie blijkt dat deelnemers aan beschikbare premieregelingen van pensioenfondsen in Australië ruim 1% aan kosten kwijt zijn. Indien zij geheel zelfstandig, dus niet via een collectief beleggingsfonds zouden gaan beleggen, zijn de kosten bijna 2!

¹ Op de website is niet aangegeven of dit het netto of bruto rendement betreft.

Dus even samenvatten: Kun je het als individu beter dan als pensioenfonds? Gezien de gunstige rendementen en lage uitvoeringskosten van pensioenfondsen zal dat heel lastig worden. Wellicht lukt het best om in één jaar hogere rendementen te behalen, maar het zeer de vraag of dat ook 20 jaar lang lukt. Eigenlijk is dat onmogelijk. De kennis waarover pensioenfondsen beschikken om wereldwijd in verschillende beleggingscategorieën te beleggen, is daarvoor te groot.

En wat betreft de vermogensbeheerkosten van de Nederlandse pensioenfondsen kan zondermeer worden gezegd dat die aan de lage kant zijn. Als particulier ben je een veelvoud hiervan kwijt, tenzij je uitsluitend in deposito's of via een spaarrekening belegt. De kosten zijn dan beperkt, maar het rendement natuurlijk ook!

Waar komt dan die gedachte vandaan dat je zelf beter kan beleggen? In mijn beleving wordt dit gevoed door de bedragen die door de pensioensector worden betaald. Een percentage van 0,6% klinkt voor sommige media toch minder lekker dan 'enkele miljarden'. Misschien moeten pensioenfondsen wel niet zo goed beleggen dan hoeven zij ook niet zoveel te betalen..... Fijne zomer!

Amsterdam, juli 2016

Eric Veldpaus RA is auteur en opsteller van de Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie. Hij is tevens gastdocent Nyenrode Business Universiteit.